

ת"פ 75193/01/20 - מדינת ישראל נגד מחמוד חוג'יראת

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 75193-01-20 מדינת ישראל נ' חוג'יראת

לפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל

מדינת ישראל המאשימה

נגד

הנאשם מחמוד חוג'יראת

גזר דין

האישומים וההרשעה

1. על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש, הורשע הנאשם (מבלי שנשמעו ראיות) על פי כתב אישום מתוקן בשנית (שהוגש ונסרק ביום 20.06.2021) בביצוע עבירה של **שוד בנסיבות מחמירות** - עבירה לפי **סעיף 402(ב) + סעיף 29** לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") והפרעה לשוטר בשעת **מילוי תפקידו** - עבירה לפי **סעיף 275** לחוק.

2. יצוין, כי תחילה, הוגש כתב אישום אחד משותף לנאשם דן, ביחד עם נאשם נוסף בשם חוסיין סויטאת (להלן: "**חוסיין**"), אך ביום 07.07.20, הודה סויטאת (במסגרת הסדר טיעון) במיוחס לו ולכן נעתרתי לבקשת ב"כ המאשימה והוריתי על הפרדת הדיון בין שני הנאשמים. נגד חוסיין הוגש כתב אישום נפרד, בת"פ 68737-01-20. דינו טרם נגזר.

3. להלן עובדות כתב האישום המתוקן בשנית (להלן: "**כתב האישום**"):

(1) הנאשם וחוסיין סויטאת (להלן: "**חוסיין**") הם חברים.

(2) ביום 18.01.20, בשעה 16:30 או בסמוך לכך, שהו סאמר בדארנה (להלן: "**סאמר**") ואבראהים חג'אזי (להלן: "**אבראהים**") בעמדת תצפית נוף בסמוך לכביש מספר 784, מול הישוב מורשת, כאשר רכבו של סאמר מסוג מיצובישי מ.ר. 51151401 ורכבו של אבראהים מסוג טויוטה מ.ר. 2741051 חונים בסמוך אליהם.

(3) באותה עת, ארנקו של סאמר (להלן: "**הארנק**") ובתוכו 180 דולר אמריקאי, 300 ₪, כרטיס אשראי מספר 000000 (להלן: "**כרטיס האשראי**"), תעודת זהות, רישיון נהיגה ומסמכים אישיים (להלן: "**התכולה**") היה בתוך תא, בין מושבי הרכב, ברכב המיצובישי.

(4) בהמשך לכך, הגיעו הנאשם וחוסיין למקום, ברכב מסוג פיג'ו מ.ר. 1221851 (להלן: "**רכב הפיג'ו**"), כאשר הנאשם נוהג ברכב וחוסין יושב לידו, והחנו את רכב הפיג'ו בסמוך לרכב המיצובישי ורכב הטויוטה.

- (5) חוסיין ניגש אל אבראהים והחל לתחקרו בצעקות לגבי סיבת הימצאותו במקום.
- (6) בהמשך, הנאשם או חוסיין ניגש לרכב המיצובישי, הכניס את פלג גופו העליון לרכב ונטל ממנו את הארנק ותכולתו, זאת ללא הסכמת סאמר ובכוונה לשלול את הארנק ותכולתו מבעליו שלילת קבע.
- (7) סאמר ביקש מהנאשם או מחוסיין כי יעזוב את ארנקו, ובתגובה לכך, ניגש חוסיין אל סאמר והיכה אותו בראשו, באמצעות המרפק וסאמר נפל על הארץ. זאת על מנת למנוע ממנו להתנגד לגניבת הארנק ותכולתו.
- (8) או אז, ניגש הנאשם אל אבראהים והחל להכותו בפניו, באמצעות אגרופיו, וכן היכה אותו בידו השמאלית וברגלו הימנית. לאחר מכן, כך חוסיין את זרועו סביב צווארו של אבראהים מאחור וחנק אותו, והנאשם וחוסיין נטלו, בכוח, מאבראהים את מכשיר הטלפון הסלולרי שלו מסוג סמסונג גלקסי J7 (להלן: "**הפלאפון**") וכן כרטיס אשראי על שמו מספר 5326103302654031 (להלן: "**כרטיס האשראי הנוסף**") אשר היה בצמוד לפלאפון, זאת ללא הסכמת אבראהים ובכוונה לשלול את הפלאפון וכרטיס האשראי הנוסף מבעליהם שלילת קבע.
- (9) לאחר המתואר לעיל, עלו הנאשם וחוסיין על רכב הפיג'ו ונסעו מהמקום כשהארנק ותכולתו וכן הפלאפון וכרטיס האשראי הנוסף בידיהם.
- (10) כתוצאה ממעשי הנאשם וחוסיין, נגרמו לאבראהים סימן חבלה עם נפיחות בכף יד שמאל ושפשופים באף ובלחי שמאל והוא התפנה לקבלת טיפול רפואי בקריה הרפואית רמב"ם. כן נגרמו לסאמר סימני חבלה ושריטה שטחית בלחי שמאל ונפיחות בשפה העליונה עם חתך פנימי והוא התפנה לקבלת טיפול רפואי במרכז הרפואי בפזורה.
- (11) בהמשך לכך בשעה 17:25 לערך, הגיעו הנאשם וחוסיין, באמצעות רכב הפיג'ו, לחנות לממכר פלאפונים בשם "**אופיס בילאל**" בזרזיר (להלן: "**החנות**"). חוסיין ירד מרכב הפיג'ו ונכנס לחנות, כשכרטיס האשראי וכרטיס האשראי הנוסף בידי.
- (12) בחנות, חוסיין רכש מכשיר טלפון סלולרי מסוג סמסונג דגם גלקסי A70 (להלן: "**פלאפון הסמסונג**") תמורת סך של 1,700 ₪ (להלן: "**התמורה**"), כאשר על מנת לשלם את התמורה, חוסיין מסר למוכר בחנות את כרטיס האשראי הנוסף ולאחר שהכרטיס לא כובד, מסר חוסיין למוכר את כרטיס האשראי והוא חויב על סך 1700 ₪, ללא ידיעת או הסכמת סאמר או אבראהים, ובכוונה להונות.
- (13) בהמשך לכך, עזבו הנאשם וחוסיין את המקום, כשפלאפון הסמסונג בידיהם ונסעו לכיוון כפר מנדא, כשהנאשם נוהג ברכב הפיג'ו.
- (14) בסמוך למתואר לעיל, חסמו השוטרים דני ח'ורי וערוה עבד אל חק (להלן: "**השוטרים**") את התנועה בכביש 784, בסמוך לצומת מנדא, כשהם עומדים מחוץ לניידת משטרה (להלן: "**הניידת**") ולובשים מדי משטרה.
- (15) בהגיע הנאשם וחוסיין אל בסמוך לחסימת הכביש, סימנו להם השוטרים לעצור את רכב הפיג'ו, אולם הנאשם נהג את רכב הפיג'ו במהירות, עקף את החסימה תוך שהוא מתנגש קלות בניידת ונהג את רכב הפיג'ו

לתוך כפר מנדא, תוך שהוא נמלט מהשוטרים. זאת עשה הנאשם בכוונה להפריע לשוטרים כשהם ממלאים תפקידם כחוק ולהכשילם.

(16) לאחר המתואר לעיל, נכנסו השוטרים לניידת והחלו בנסיעה אחרי רכב הפיג'ו, אל תוך כפר מנדא, תוך שהם כורזים לנאשם ולחוסין לעצור. בכפר מנדא, הנאשם עצר את רכב הפיג'ו והנאשם וחוסין ירדו ממנו ונמלטו רגלית מהמקום. זאת עשו הנאשם וחוסין בכוונה להפריע לשוטרים כשהם ממלאים תפקידם כחוק ולהכשילם.

(17) במעשיו המתוארים לעיל, אותם ביצע הנאשם בצוותא חדא עם חוסין:

א. גנב את הארנק ותכולתו, פלאפון וכרטיס אשראי נוסף, כשבשעת מעשה או בתכוף לפניו או לאחריו ביצע או איים לבצע מעשה אלימות בסאמר או באברהים או בנכס כדי להשיג את הרכוש או לעכבו אצלם או כדי למנוע התנגדות לגניבת הרכוש או להתגבר עליה וזאת כשהוא בחבורה וכשהוא מכה את סאמר ואת אברהים ומשתמש באלימות כלפיהם.

ב. עשה מעשים בכוונה להפריע לשוטרים כשהם ממלאים תפקידם כחוק או להכשילם בכך.

תסקירי שירות המבחן

4. שירות המבחן הגיש שני תסקירים, כדלקמן:

על פי האמור בתסקיר מיום 26.01.2021 (להלן: "התסקיר הראשון") הנאשם, רווק בן 25. יש לו חמישה אחים ואחיות בגילאי 7-27 והוא השני ברצף הילודה. אביו, הוא גמלאי צה"ל, ואמו עקרת בית.

הנאשם שיתף כי במהלך לימודיו בבית הספר, סבל מדחייה חברתית על רקע מוצאו וסבל מבריונות רגשית ואירועים אלימים מצד חבריו לכיתה במסגרת החינוך הפורמלית בכפר מנדא ונוכח כך, עבר לבית ספר אחר בו למדו תלמידים מאותו מוצא. לדבריו, יכולותיו הלימודיות היו נמוכות והוא סיים 12 שנות לימוד, ללא תעודת בגרות.

הנאשם תיאר בפני שירות המבחן את קשריו עם בני משפחתו ואת תנאי גידולו כתקנים, עם זאת, ציין שהוא נהג להסתיר מהוריו את האירועים האלימים בבית הספר והתמודד עמם לבדו, הן מבחינה נפשית והן מבחינה פיזית.

לאחר תום לימודיו, התגייס הנאשם לשירות צבאי מלא בתובלה צבאית. הוא תיאר את חווית השירות כחיובית וכמטיבה עבורו, אך טען, בצד זאת, כי חברו לשירות (חוסין שנאשם יחד עמו בתיק זה) גרם לו לקחת, ללא ידיעתו ובאופן חד פעמי, סם מסוג "נייס גאי", אשר גרם לו לתופעות לוואי קשות, מבלי שיתאפשר לו לקבל סיוע רפואי שהיה זקוק לו, נוכח חששו של חוסין שעניין הסם יתגלה. הנאשם דיווח כי בעקבות האירוע המתואר, הרגיש בדידות וקושי לחשוף את העניין מול אחרים. לדבריו, הוא החל לצרוך אלכוהול בגיל 19 בנסיבות חברתיות, אך שלל התמכרות או שימוש לרעה.

הנאשם סיפר (ללא שהציג אישורים) כי טרם מעצרו עבד, במשך שישה חודשים, כנהג משאית בחברת משקאות ובחודש ספטמבר 2019 עבר אירוע טראומתי כאשר חברו הקרוב נורה למוות לנגד עיניו, בעת שליווה אותו במהלך עבודתו. לדבריו, האירוע הטראומתי, יצר אצלו תחושת חוסר אמון כלפי מערכות ממשדיות של אכיפת החוק, והוא הרגיש לא מוגן, דבר שהיווה אצלו טריגר כניסה לעולם העברייני.

5. להתרשמות שירות המבחן, כפי שבאה לידי ביטוי בתסקיר הראשון, קיים פער בין תיאורו של הנאשם לבין המצב האמיתי ששרר בבית. להתרשמותו, לא הייתה לנאשם מערכת תמיכה חזקה ויציבה שתעזור לו להתמודד והוא לא קיבל מענה מספק לצרכיו הרגשיים.

כן התרשם שירות המבחן, כי הנאשם מודה חלקית במיוחס לו בכתב האישום, אינו נושא באחריות למעשיו ומתרכז במחירים שהוא עצמו שילם, כתוצאה מהסתבכותו באירוע. נכתב, כי הנאשם נקט עמדה מניפולטיבית, בניסיון להרחיק עצמו מהתנהלותו הכוחנית והאימפולסיבית וכי הוא התקשה לגלות אמפתיה כלפי הנפגעים ואף הפגין כלפיהם כעס והאשים אותם שפגעו בגופו בעת האירוע.

צוין, כי למרות שהוטל על הנאשם צו פיקוח מעצרים למשך 6 חודשים במטרה לשלבו בקבוצה לעצורי בית, היו הפרות מצדו במהלך תקופת הפיקוח.

6. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון גבוה מאוד להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד וצוין כי לנאשם קושי בקבלת גבולות החוק והסמכות, וכי קיימים אצלו דפוסים עבריינים מושרשים ומכשילים, דבר המעיד על **פרוגנוזה שיקומית נמוכה** אל מול סיכון גבוה מאוד להישנות ההתנהגות בעתיד.

7. לאור כל האמור, נמנע שירות המבחן (בתסקיר הראשון) ממתן המלצה שיקומית, וצוין, כי **טיפול במסגרת שירות המבחן ללא מסגרת חיצונית נוקשה, אינו יכול להפחית מרמת הסיכון הנשקפת מהנאשם**, ועל כן, הומלץ על טיפול שייתן מענה לצרכיו נוכח נזקקות טיפולית גבוהה שנשקפת ממנו, במסגרת בעלת גבולות חיצוניים נוקשים וברורים, לצורך הקניית והפנמת הגבולות הפנימיים.

8. בישיבה שהתקיימה ביום 28.01.2021 ביקש הסנגור כי אשלח את הנאשם לתסקיר נוסף ונעניתי לבקשתו לאחר שהתברר כי ייתכן שנפלה טעות אצל הנאשם (או אצל שירות המבחן) בנוגע להתייחסות הנאשם למיוחס לו בכתב האישום. נוכח חסר מסוים שנפל בתסקיר, בעניין זה ומאחר שמהאמור בתסקיר התרשמתי כי יכול שלחוסר הבנה זה היה חלק משמעותי בהבנת שירות המבחן ובהמלצתו הסופית, נתתי לנאשם הזדמנות נוספת וביקשתי שיוכן תסקיר נוסף.

בהחלטתי ציינתי כי: **"עוד הבאתי בחשבון שמדובר באדם ללא עבר פלילי. אמנם מדובר בעבירות חמורות ביותר וייתכן שבסופו של יום לא יהיה מנוס אלא לגזור על הנאשם מאסר בפועל, אולם בטרם אעשה זאת עלי להשתכנע שאין דרך אחרת"**. הבהרתי לנאשם כי טרם גיבשתי את דעתי בעניין העונש שייגזר עליו ואף ציינתי בהחלטתי כי: **"הבהרתי לנאשם היטב שאין בהחלטה זו כדי לומר או לרמוז מהו העונש שייגזר על הנאשם ואל לו לנאשם**

להבין ממנה שהעונש שייגזר עליו לא יכלול מאסר בפועל".

9. **בתסקיר השני**, שהוגש על פי ההחלטה הנ"ל סבר שירות המבחן כי יש מקום לבחון את הכיוון השיקומי וזאת לאור "תזוזה ראשונית" בהתייחסותו של הנאשם לאחריותו לעבירה, גילו הצעיר, הבעת הנזקקות והיכולת שלו לראות במעט יותר את אחריותו לעבירה.

עם זאת צוין, כי על אף שהנאשם גילה "הכרה מילולית ראשונית בחלקיו האלימים באירוע" אין מדובר בשינוי מעמיק בעמדותיו, והוא התקשה להעמיק ולחשוף את המניעים שעמדו בבסיס הבחירות שלו ואף קיים אצלו קושי רב, להכיר בחולשותיו ובקשיים האישיים.

10. ואמנם, עיון באמור בתסקיר מעלה, כי הנאשם לא לקח אחריות מלאה למעשים בהם הודה. בין היתר הוא אמר לקצינת המבחן שהוא ידע על השוד רק לאחר המרדף המשטרתי, דברים המנוגדים לאשר נאמר בסעיפים 6 ו-7 לכתב האישום המתוקן.

עוד צוין, בתסקיר השני, כי הנאשם זומן לבדיקת שתי בשירות המבחן ביום 13.04.2021, אך הוא לא הופיע, ובהתייחס להשתלבותו בהליך טיפולי, הוא גילה עמדה אמביוולנטית באשר ליכולתו לעמוד בצו.

11. שירות המבחן העריך, כי עדיין קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד אך, עם זאת, ביקש לבחון יכולתו של הנאשם להעמיק בכשלים הטיפוליים באמצעות שילובו בפועל בהליך טיפולי ייעודי לדפוסים מכשילים במסגרת שירות המבחן. לצורך כך התבקשה דחייה בת 4 חודשים לשם הגשת תסקיר משלים נוסף.

12. המאשימה התנגדה לדחייה וסברתי כי עמדתה מוצדקת. זאת, מאחר שמהתסקיר השני עלה, כי לא היה שינוי מהותי בהתייחסותו של הנאשם לעבירות שעבר, ברמת המסוכנות שלו, או בנכונותו לקחת אחריות על מעשיו ולעבור הליך שיקומי אמיתי ומועיל.

בנוסף, העובדה שלמרות שניתנה לו הזדמנות נוספת (לאחר ההמלצה השלילית של שירות המבחן בתסקיר הראשון, הנאשם לא הופיע לבדיקת שתי אליה זומן דבר המצביע על זלזול בבית המשפט, בשירות המבחן ובהליך השיקומי, עוד טרם החל.

לאור כל זאת, דחיתי את בקשת הסנגור לדחיית הדיון, כפי שהתבקש בתסקיר תוך שציינתי כי "לצערי, אכן אין שינוי של ממש בין ראיית שירות המבחן את הנאשם כפי שהיא עולה מהתסקיר הראשון, לעומת ראיית שירות המבחן כפי שהיא עולה מהתסקיר השני. האמור בתסקיר השני אינו מצדיק מתן הזדמנות נוספת לנאשם מעבר להזדמנות שכבר ניתנה לו במסגרת הליך זה".

ההליך לקראת הטענות לעונש

13. בטיעוני הסנגור, בישיבת הטענות לעונש, שהתקיימה ביום 25.4.21, נאמרו על ידי הסנגור דברים שאינם עולים בקנה אחד עם המיוחס לנאשם בכתב האישום המתוקן, בו הוא הודה וכשהערת על כך לסנגור, ביקש הסנגור לאפשר לנאשם לחזור בו מהודאתו. נעתרתי לבקשת הנאשם וקבעתי את התיק לשמיעת ראיות.

14. בתחילת הישיבה הראשונה שנקבע לשמיעת הראיות, אמר הסנגור כי "**במחשבה שנייה, ולאחר שעברתי שוב על חומר הראיות, הנאשם חוזר בו מהכפירה**", תוך שביקש לערוך תיקון קטן (ומתבקש) בסעיף 7 לכתב האישום המתוקן.

המאשימה הסכימה לתיקון והנאשם חזר והודה. שוב ביקש הסנגור לשלוח את הנאשם לתסקיר נוסף ושוב דחיתי את בקשתו.

ביום 28.06.21, נשמעו טענות לעונש ובסיומם נעתרתי לבקשת הסנגור לקבל חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות (להלן: "**הממונה**") בטרם יישקל הדין ויגזר תוך שהבהרתי כי **הדבר נעשה על מנת לקבל תמונה מלאה בטרם אגזור את הדין וכי אל לו לנאשם לפתח ציפיות לעניין העונש שיושת עליו**.

חוות דעת הממונה

15. ביום 18.7.21, פנה הממונה אל בית המשפט בבקשה לדחות את המועד להמצאת חוות דעתו בשבועיים, על מנת לאפשר לו קבלת חוות דעת ממשטרת ישראל. נעתרתי לבקשה ובחוות דעת הממונה שהוגשה ביום 8.8.21, ציין הממונה כי משטרת ישראל איננה מתנגדת לביצוע עבודות שירות על ידי הנאשם, מחוץ לאזור מגדל העמק, אך מודיעין ברקאי מתנגד לביצוע עבודות שירות על ידו.

הממונה ציין, כי לאור עמדת מודיעין שב"ס, הנאשם אינו מתאים לעבודות שירות.

16. לאחר שקיבלתי את תשובות הצדדים לעמדת הממונה ולאור עמדתם, החלטתי (בהחלטה מיום 15.8.21) לקיים דיון, במעמד צד אחד [על פי סעיף 151ב(2) לחוק העונשין] על מנת לאפשר לי לבחון את המדעים, עליהם נסמכת עמדת שב"ס. הדיון התקיים ביום 26.8.21 ומיד לאחריו השלימו הצדדים את טענותיהם לעונש.

17. לאחר ששמעתי את נציג הממונה ועיינתי במידע שנמסר לעיוני, לא מצאתי כל פסול בחוות דעתו של הממונה, אשר מצדיק התערבות בה. אין די בכך שהמשטרה לא הביעה התנגדות שהנאשם ירצה עבודות שירות ובלבד שיהיה זה מחוץ לאזור מגדל העמק. שיקוליו של הממונה מורכבים ונשענים על מספר רכיבים ולא שוכנעתי שקמה עילה להתערב בהם או במסקנתו.

לא למותר להבהיר כאן, שוב, כי חוות דעת הממונה הוזמנה על מנת שתהיה בפני תמונה מלאה, ככל האפשר, בטרם אגזור את הדין וכי, הובהר לנאשם שלא יפתח ציפיות בנוגע לגזר הדין מעצם הזמנת חוות הדעת.

ראיות לעונש

18. הצדדים לא הגישו ראיות לעונש.

טיעוני המאשימה לעונש

19. ב"כ המאשימה הגיש טיעונים בכתב (**סומנו ע/1**) והשלים טיעוניו בעל פה בישיבת יום 28.06.21, תוך שציין כי הנאשם היה עצור במעצר "ממש" מיום 18.01.20 ועד יום 19.3.20, ומאז ועד יום 04.04.21 הוא שהה במעצר בית, באיזוק אלקטרוני, ולאחר מכן, בתאריך 04.04.21 הוסר האיזוק, והותר לו לצאת לעבודה, בכל יום החל משעה 07:00 עד 16:00.

20. ב"כ המאשימה הדגיש בטיעוניו את הנסיבות החמורות של ביצוע העבירות, תוך שטען, כי מדובר במעשים מתוכננים שבוצעו בצוותא ושאינן מדובר במעידה רגעית.

21. בהתייחס לערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות נטען, כי הנאשם במעשיו הפסולים פגע בתחושת הביטחון הבסיסית של המתלוננים, וכן בתחושת הביטחון של הציבור בכללותו, ברכוש ובקניינו של הפרט, וכן ביכולתן של רשויות האכיפה להעמיד עבריינים לדין.

22. נטען, כי חלקו של הנאשם בעבירות הוא משמעותי ביותר, שכן, לאחר גניבת הארנק, (שהתבצעה על ידו או על ידי חוסיין), הנאשם הוא שתקף את המתלונן אברהם ושדד ממנו בצוותא עם חוסיין את הפלאפון וכרטיס האשראי שלו. בנוסף, הנאשם הוא שנהג ברכב, בזמן "ההימלטות" מהשוטרים ואף התנגש קלות בניידת המשטרה, ונמלט יחד עם חוסיין באופן רגלי.

23. הודגש, כי בנוסף לנזק הפיזי שנגרם למתלוננים (אשר כלל סימני חבלה; שפשופים; שריטה שטחית; נפיחות בשפה העליונה עם חתך פנימי ועוד) ובעקבותיו נאלצו המתלוננים להתפנות לקבלת טיפול רפואי בבית חולים, ניתן להניח כי נגרם למתלוננים גם נזק נפשי ובהלה רבה, כפי שקורה, מטבע הדברים, לכל אדם אשר נשדד בצורה ברוטאלית ומותקף ללא כל סיבה.

24. נטען, כי הנאשם, היה מספיק בוגר בעת ביצוע העבירה (בן 24) וברי כי הבין את מעשיו הפסולים ואת השלכותיהם אך, חרף זאת, המשיך במעשיו, תוך זלזול בחוק.

25. בהתייחס למתחם העונש ההולם המוצע, טען ב"כ המאשימה, תוך שהפנה לפסיקה מתאימה, כי נוכח חומרת הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה, על המתחם לנוע **בין 3 ל- 6 שנות מאסר בפועל**, בנוסף, ביקש להשית על הנאשם עונש מאסר מותנה משמעותי, ולחייבו בפיצוי כספי לשני המתלוננים.

26. בהתייחס לגזירת העונש בתוך המתחם, ציין ב"כ המאשימה, כי חלק מהנסיבות המפורטות בסעיף 40יא לחוק, התקיימו על הצד החמור, ושיש להביא בחשבון גם את העובדה כי הנאשם לא עשה כל מאמץ לתקן תוצאות העבירות ו/או לפצות את המתלוננים; טרם חלף זמן משמעותי מביצוע העבירות; הנאשם לא שיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק; ולא הוכח כי עונש מאסר לתקופה מרתיעה יפגע בנאשם ובמשפחתו מעבר לפגיעה שנגרמת לכל נאשם אשר נגזר עליו עונש מאסר בפועל.

לאור כל אלו, ביקש ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עונש **שמתחיל מהאזור האמצעי של המתחם** ולחייבו בפיצוי כספי לשני המתלוננים.

טיעוני הסנגור לעונש

27. הסנגור טען טיעוניו לעונש בעל פה בישיבת יום 28.06.21 והשלים טיעוניו בישיבות שלאחר מכן, כפי שכבר פורט לעיל.

28. הסנגור מחה על טענות ב"כ המאשימה בדבר חלקו "המשמעותי" של הנאשם במעשים.

לטענתו, מעיון בכתב האישום המתוקן ואף טרם התיקון, ניתן להבחין (וזאת מבלי להכחיש את השותפות) כי החלק הארי ולמעשה 90% מעובדות כתב האישום בוצעו על ידי השותף "חוסין" ולא על ידי הנאשם עצמו וכי טענות ב"כ המאשימה בעניין זה, אינן נכונות.

29. לטענתו, מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי המדינה עצמה איננה יודעת מה בדיוק היה באירוע, שכן נכתב בו - בסעיפים 6 ו- 7, כי מי שביצע את האמור בהם הוא "הנאשם או חוסין". לטענת הסנגור, הנאשם לא ביצע את המעשים המיוחסים לו בסעיפים אלה, אלא חוסין. כפי שעולה מכתב האישום, חוסין היה זה שהתחיל את האירוע כאשר הוא ניגש למתלוננים, והוא היה "הרוח החיה" מאחורי המעשים, ולא הנאשם.

30. לטענתו, הבלבול בכתב האישום, בעניין זה - שפעם ראשונה תוקן בצורה מסוימת ולאחר מכן, תוקן בשנית, מעיד כי לא היה מובן מה בדיוק עשה הנאשם פיזית למתלוננים וזה, כנראה, היה אחד המכשולים שהכשילו את הנאשם מלהמשיך את ההליך בשירות המבחן.

הסנגור טען, שלאחר שהוא הסביר לנאשם את התיקון ומשמעות התיקון, הנאשם קיבל אחריות למעשיו, תוך

שהודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה, והודאתו בפני בית משפט ובפני שירות המבחן הייתה אמיתית וכנה.

31. הסנגור הלין גם על טענת ב"כ המאשימה בעניין "תכנון המעשים", תוך שטען כי הנאשם לא תכנן את המעשים, וגם לא הואשם במסגרת כתב האישום בתכנון ולא בקשירת קשר לפשע, ומדובר בטענות לא נכונות.

לטענתו, חוסיין, שהוא בעל עבר פלילי עשיר ומכור לסמים, השפיע לרעה על הנאשם, שהיה בתקופה קשה בחייו.

32. כן טען, כי כמה חודשים טרם ביצוע המעשים, חבר של הנאשם נרצח, במהלך יריר על רכב בו היו שניהם והנאשם נקלע לתקופה קשה מאוד בחייו האישיים שהשפיעה עליו ועל התנהגותו טרם ביצוע המעשים.

33. הסנגור ביקש להתחשב בכך שהנאשם חסך זמן שיפוטי יקר, חסך את עדותם של המתלוננים והעמדתם בחקירה נגדית ואף הפגין אמפטיה כלפי המתלוננים ואמר עליהם שהם אנשים מכובדים ומלומדים ושהוא טעה. לדידו, הנאשם זכאי להקלה מסוימת בעונש בשל הודאתו ובהתאם למדיניות הנוהגת בעניין זה.

הסנגור הדגיש, כי כפי שלחוסיין, שותפו של הנאשם, מגיעה הנחה בעונש, בכך שהוא משתקם ובסופו של דבר אם שיקומו יצליח הוא לא יקבל מאסר בפועל, אז על אחת כמה וכמה, גם לנאשם דנן מגיע להשתקם, ויש לאפשר לו לחזור לדרך הישר.

34. הסנגור הדגיש, כי מדובר, לדידו, בתיק שמאוד מתאים לעונש מאסר שיבוצע בעבודות שירות, בצירוף ענישה נלווית וזאת - נוכח כך שאין מדובר בעבריו, אלא בנאשם ללא הרשעות קודמות ואף ללא תיקי פל"א; נוכח גילו הצעיר (יליד שנת 1995) ומשפחתו הנורמטיבית. הודגש שאביו שירת בצה"ל והגיע לדרגה מאוד מכובדת (רנ"ג) ואף הנאשם עצמו שירת בצה"ל במשך 3 שנים ועבד גם כנהג. לדבריו, שליחתו של הנאשם אל מאחורי סורג ובריח, תפגע פגיעה קשה בנאשם ובמשפחתו, וסביר שבכלא ייחשף הנאשם לחברה עבריינית ולכל החוויות השליליות שבבית הסוהר, דבר אשר לא ישרת את מטרת הענישה.

35. הסנגור ביקש להתחשב בכך, שמדובר בטעות ראשונה של הנאשם, ובכך שהוא היה עצור במעצר של ממש במשך חודשיים (החל מחודש ינואר 2020) ולאחר מכן שהה במעצר בית מלא עם איזוק אלקטרוני, למעלה מ-12 חודשים, בתנאים מאוד מגבילים. תחילה ללא חלונות התאווררות, ומאחר יותר ניתנו לו חלונות התאווררות עד שהוסר האיזוק האלקטרוני בחודש אפריל 2021.

הודגש, כי מהרגע שהוסר האיזוק, ובית המשפט נתן לנאשם הזדמנות לצאת לעבודה, הנאשם עובד בצורה רצינית ובאופן מסודר, על מנת לעזור בפרנסת המשפחה (לא הוגשו אישורים על עבודתו).

36. לאור האמור, בהתייחס למתחם העונש ההולם, סבר הסנגור כי ראוי שהעונש יתחיל ממספר חודשים שירוצו בדרך של עבודות שירות ברף התחתון שיקבע על ידי בית המשפט. הסנגור הפנה לפסיקה שמתאימה, לדידו.

תגובת ב"כ המאשימה לטיעוני הסנגור

37. ב"כ המאשימה התנגד לטענת הסנגור, לפיה "90% מכתב האישום מיוחס לשותף השני (חוסין)". לדבריו, טענה זו איננה נכונה.

עוד ביקש ב"כ המאשימה להבהיר, כי כלל לא ניתן לייחס לשותף השני (חוסין) "עבר פלילי כבד", שכן לחוסין שתי עבירות קודמות בלבד, שאחת מהן היא מבית דין צבאי.

עוד הובהר, כי טענתו של הסנגור כי "מעולם לא היו לנאשם שבפינו תיקי פל"א" גם היא איננה נכונה.

דברי הנאשם

38. הנאשם הביע התנצלותו על האירוע שקרה, ועל מה שעשה. לדבריו, הוא חשב להצליח ולעבוד, אבל קרה מה שקרה והוא לא רוצה שהמעשים שעשה יעכבו אותו בהמשך החיים מלקבל עבודה מסודרת. עוד סיפר, כי כיום קשה למצוא עבודה מסודרת גם בלי עבר פלילי, ועוד יותר קשה, כשיש עבר פלילי.

דין וגזירת הדין

קביעת מתחם העונש ההולם

39. בבוא בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע נאשם, עליו לנהוג על פי תיקון 113 לחוק העונשין הקובע כי "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק העונשין).

על פי תכליתו של תיקון 113, "עקרון ההלימה" מנחה את בית המשפט לשמור על יחס הולם וראוי בין מעשה העבירה, לבין מידת העונש שייגזר על הנאשם הספציפי; על העונש שייגזר, להתאים לחומרת העבירה ולמידת אשמתו של הנאשם והכל תוך התחשבות בערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בהם; בנסיבות הקשורות בביצוע המעשים; בנזק שנגרם ושהיה עלול להיגרם כתוצאה מהם ובמדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים.

40. במצב של ריבוי מעשים ועבירות, על בית המשפט לקבוע, תחילה, האם יש להתייחס לאישומים כאל "אירוע אחד" או שמא מדובר "במספר אירועים".

במקרה דנן, הצדדים לא טענו לאירועים נפרדים ואף אני סבורה כי יש לראות בכלל העבירות שביצע הנאשם, אירוע אחד שכן, האירוע מהווה מסכת עבריינית אחת ומתמשכת, סמוכה בזמנים שנבעה מתוך אותה מחשבה עבריינית. לפיכך אקבע מתחם עונש הולם אחד לכל מסכת האירועים.

41. העבירות בהן הורשע הנאשם הכוללות: **שוד בנסיבות מחמירות והפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו**, הן עבירות חמורות ביותר, הפוגעות ישירות ובעוצמה רבה בתחושת הביטחון הבסיסית של הפרט, שלווות נפשו של האזרח, שלמות גופו וקניינו. נפסק, לא אחת, כי עבירת השוד הופכת את המרחב הציבורי לסביבה מאיימת ופוגעת בסדר הציבורי ובתחושת ביטחונו של הציבור בכללותו (ראו, למשל, ע"פ 8465/14 כרכי נגד מדינת ישראל (24.8.15)).

42. עיון בפרטי כתב האישום - בחלק המיוחס לנאשם, מעלה כי במקרה דנן, הפגיעה בערכים הנ"ל היא רבה ומשמעותית. בהקשר לכך אבהיר, כי בעובדה שבסעיפים 6 ו- 7 נכתב "הנאשם או חוסיין", אין בה כדי לפתור את הנאשם מאחריות לביצוע המתואר בהם, שהרי מדובר **בביצוע בצוותא** (על פי סעיף 29 לחוק העונשין, כמוגדר בסעיף העבירה) מה גם, שסמוך לאחר מכן הנאשם עצמו נטל חלק פעיל ביותר בהכאת אבראיהם, כמתואר בסעיף 8 לכתב האישום ומילט את עצמו ואת חוסיין מהמקום, ברכב הפג'ו, בו נהג הנאשם. לעניין ביצוע בצוותא ראו: ע"פ 4791/20 מדינת ישראל נ' רואד טאלב (26.11.2020) ופסקי הדין הרבים הנזכרים שם.

43. לא הובאה כל ראיה לכך שהנאשם וחוסיין תכננו, מראש, את ביצוע המעשים, אולם מדובר באירועים "מתגלגלים" ולא יכול להיות ספק שהיה לנאשם די והותר זמן על מנת לשקול את צעדיו ולהפסיק את המעשים, אולם הוא הסלים אותם כאשר לאחר שחוסיין היכה את סאמר בראשו והפילו על הארץ, ניגש הנאשם אל אבראיהם והחל להכותו, וביחד עם חוסיין שדדו ממנו טלפון סלולרי וכרטיס אשראי (כמתואר בסעיף 8 לכתב האישום).

44. חלקו היחסי של הנאשם בביצוע עבירת השוד אינו נופל מזה של חוסיין ולניסיונו של הסנגור לטעון כי חוסיין היה זה שגרר את הנאשם לביצוע העבירות רק לאור עברו של חוסיין (שלחלוטין אינו מכביד) אין כל רגליים.

מאחר שטענה זו איננה כלולה בעובדות כתב האישום, אין די בהעלאתה במסגרת הטענות לעונש. יש להוכיחה בראיות.

45. סעיף 40(ד) לחוק העונשין קובע כי מקום בו הנאשם מודה בכתב האישום (ולכן לא נערך "בירור אשמה") על כתב האישום לכלול את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה: **"הודה הנאשם בעובדות כתב האישום, בין לאחר שמיעת הראיות ובין לפני כן, יכלול כתב האישום שבו הודה את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה"**.

בעניין זה נפסק, כי הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום, "מבטאת את הסכמתו הנאשם לעובדות ולנסיבות האמורות בו" [ראו: ע"פ 5841/14 מדינת ישראל נ' ארקאן (08.07.2015); ע"פ 3667/13 ח'טיב נ' מדינת ישראל (14.10.2014)].

כעיקרון, גם אם ההודיה איננה נעשית במסגרת הסדר טיעון "אל לו לבית המשפט להיזקק לעובדות או לנסיבות שלא נכללו בכתב האישום, שבעובדותיו הודה הנאשם" - ע"פ 3060/15 רגייג נ' מדינת ישראל, (21.07.2015) (פיסקה 15). כן ראו דברים שנאמרו, בעניין זה, ע"פ 1548/17 ג'אמל זיינב נ' מדינת ישראל (09.08.2017), כדלקמן: "כידוע, פירוט העובדות והעבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום נועד, בין היתר, ובעיקר, על מנת לתחום את מסגרת הדיון במשפט הפלילי למעשים שמיוחסים לנאשם (ראו: יעקב קדמי סדר הדין בפלילים חלק שני, כרך א' 915 (2009) (להלן: קדמי)). תובנה זו נכונה גם בנוגע לכתבי אישום מתוקנים שמוגשים בעקבות הסדרי טיעון. כפועל יוצא מכך: 'בית המשפט כלל איננו אמור להתייחס בגזר-דינו לנסיבות נוספות, אשר אין להן אזכור בכתב האישום המתוקן ובראיות אחרות בתיק, ובפרט כאשר הצדדים הגיעו להסדר טיעון מוסכם, אשר במסגרתו נמחקו הנסיבות הנוספות מכתב האישום המקורי' (ראו: דברי ב-ע"פ 8888/07 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 14 (6.7.2009) (להלן: ע"פ 8888/07))."

46. אם רצה הנאשם לטעון שהוא נגרר לעבירה על ידי חוסין או כי חוסין היה הדמות הדומיננטית, היה עליו להביא ראיות על כך לפי סעיף 40(ב) לחוק העונשין.

47. כמובן, שאילו הטענה שחוסין היה הדומיננטי, הייתה עולה מעובדות אשר כבר מצויות בכתב האישום, ניתן היה לטעון אותה. אולם, עיון בעובדות כתב האישום דן מעלה, כי לא כך הדבר; האלימות שהפעיל הנאשם במהלך השוד איננה פחותה מהאלימות שהפעיל חוסין והנאשם היה זה שניגש **מיוזמתו** אל אברהמים (לאחר שחוסין הפיל את סאמר) והחל להכותו בפניו ובגופו (כמתואר בסעיף 8 לכתב האישום) ורק אז בא חוסין "ועזר" לו לשדוד את אברהמים.

אמנם, הנאשם דן לא הואשם בעבירה בנוגע לשימוש בכרטיס האשראי, שכן חוסין היה זה שנכנס לבדו לחנות, בעוד שהנאשם ממתיין לו ברכב (ראו סעיפים 11-12 לכתב האישום) אך בנוגע לעבירה של הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, חלקו של הנאשם דן הוא הדומיננטי, מאחר שהוא זה אשר נהג ברכב בעת שהם נמלטו מהשוטרים לאחר השוד, והשליטה ברכב הייתה בידיו.

48. למתלוננים נגרמו נזקים פיזיים כמפורט לעיל. אין מדובר בנזקים פיזיים חמורים במיוחד, המותירים חותם לעתיד, אולם המתלוננים נזקקו לטיפול רפואי ויש לתת לכך משקל מתאים, לחומרה. יש לציין את פוטנציאל הנזק - היה עלול להיגרם למתלוננים נזק רב אף יותר, במיוחד נוכח כך שהאגרופים והמכות שקיבלו המתלוננים כוונו לראש ולפנים (ללחיים ולאף, לשפתיים).

כמו כן, אין להתעלם גם מהנזק הנפשי שבוודאי נגרם למתלוננים שנקלעו לסיטואציה פתאומית ואלימה שכזו, אשר משפיעה, מטבע הדברים, על שלוות נפשו של הנשדד וגורמת לו לתחושות חרדה, בהלה, וחוסר אונים, אשר מלוות

אותו במשך תקופה ארוכה ואף שנים קדימה.

לעניין הצלקות הנפשיות שעבירת שוד זו מותירה בנפגעים נפסק כי: "עבירת השוד היא מן הוותיקות שבעבירות הפליליות. מימי קדם ועד ימינו, רבו האנשים שערכו בינם לבין עצמם חשבון של סיכויי ההצלחה מול הסיכונים הכרוכים, ונענו לפיתוי הכספי הכרוך באירוע אלים קצר טווח. כנגד פיתוי זה, נאלצה כל חברה אנושית למצוא את הדרכים להיאבק נגד הפגיעה החמורה בה וביחידה. חומרתה של עבירה זו כלפי הפרט מורכבת משני נדבכים משתלבים. האחד, הפגיעה בקניינו של קורבן השוד... והשני, הממד הפוגעני, האלים והמאיים. גם אם יקבל קורבן השוד את כל רכשו בחזרה בלא פגע, לא במהרה יחלימו צלקותיו הנפשיות..." - ע"פ 3907/10 אמיר נעאמנה נגד מדינת ישראל (23.3.11) (שם, פסקה 5).

49. אין בלבי ספק, שהנאשם הבין היטב את מעשיו החמורים, ויכול היה בכל רגע נתון, להפסיק את מעשיו ולסגת מהם. אך הוא בחר, מתוך רצון חופשי וכוונה, ומבלי כל מורא מהחוק, להמשיך במעשיו הנלוזים, בצוותא, יחד עם חברו. התנהגותו של הנאשם מעידה על זלזול בחיי אדם, בשלמות גופו ונפשו של האחר ובקניינו ואף מעידה על אי כיבוד רשויות אכיפת החוק.

מדיניות הענישה

50. חומרת העבירות אף משתקפת מקביעתו של המחוקק, שהטיל בצד עבירת שוד בנסיבות מחמירות, עונש של 20 שנות מאסר. עונש ארוך זה, מדגיש באופן ברור, את החשיבות הרבה בהטלת עונש כבד על מבצעי העבירות.

51. הפסיקה דורשת להחמיר בענישה בגין עבירות שוד; נפסק, כי יש להחמיר בענישתם של מבצעי שוד, על מנת לעקור מן השורש את תופעת האלימות ההולכת ומתרחבת בחברה. במקרה שלפניי יש לתת גם משקל הולם לעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, בה הורשע הנאשם.

ראו בהתייחס לעבירת שוד בנסיבות מחמירות: ע"פ 4177/06 מדינת ישראל נ' הויד, (21.6.2006) שם נקבע: "העבירה בה הורשע המשיב חמורה היא גם בנסיבות בהן לא נעשה שימוש בנשק. היא מבטאת אי קבלה של תפישות היסוד של החברה באשר לכבוד שיש לנהוג בגופו של אדם ובזכותו על רכשו. היא מבטאת תפישה שלפיה כוח הזרוע הוא שמכתיב את ההתנהלות וגורמת לכך שהציבור מתנהל בתחושה של חוסר ביטחון אישי, בידיעה כי פורענות עשויה להתרגש עליו גם בהלכו לתומו ברחוב, מידו של מי אשר מבקש לעשות רווח קל. אותם אזרחים תמימים זכאים ללכת ברחוב מוגנים מפני תוקף ואורב שאינו רואה לנגד עיניו אלא את עניינו שלו. בגזירת הדין בעבירה מסוג זה ראוי כי בית המשפט ייתן את הדעת, לצד נסיבותיו האישיות של הנידון והאפשרות לשקמו, גם לצורך לשלוח מסר ברור לפיו מי שנכון לבצע מעשים מעין אלה צפוי לעונש משמעותי שיבטא גם את פגיעתו הרעה בחברה, לצד שיקולי הענישה האחרים" (שם, פסקה 5).

על חומרת העבירה שעניינה שוד מכשירי טלפון ניידים נאמר במסגרת ע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל (27.8.2013) כי "למרבה הצער, הפכו, בתקופה האחרונה, מעשי השוד ובעיקר ככל שמדובר בשוד של מכשירים

סולל אריים יקרי ערך, לתופעה שניתן להגדירה כ'מכת מדינה', כאשר חדשות לבקרים מדווחים אנו על תקיפה של קורבנות חסרי הגנה, על-ידי שודדים אלימים וחסרי מעצורים, המבקשים לשדוד את רכושם ולזכות ברווח כספי קל וזמין ... מעבר להיבט הכספי והכלכלי של התופעה, יש ליתן את הדעת לפגיעות הפיזיות, ולא פחות חמור מכך, לפגיעות הנפשיות הנגרמות לקורבנות העבירה, בצד הפגיעה בשלומם ובביטחונם של הציבור בכללותו" (שם, פסקה 14).

בהתייחס למדיניות הענישה ביחס לפגיעה בשוטרים האמונים על שמירת השלום והסדר הציבורי ראו: ע"פ 10049-08 ראתב אבו עזא נ' מדינת ישראל (23.08.2012) שם נפסק: "פגיעה בשלמות גופם של ממלאי תפקיד לפי דין, ובפרט של שוטרים האמונים על שמירת השלום והסדר הציבורי, תוביל להשתת עונשים כבדים [ראו והשוו לאחרונה בהקשר להדגשת החומרה שבתקיפת שוטרים ועובדי ציבור: פסק דינו של השופט נ' הנדל בע"פ 333/10 סרנקו נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 28.10.2010), פסקה 9; החלטתו של חברי השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 5579/10 קריה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 2.8.2010)]" (שם, פסקה 154).

52. המאשימה הפנתה לחמישה פסקי דין מטעמה כדלקמן:

- ת"פ 56323-11-12 מ"י נ' אדיב אבו זעילה (מיום 14.03.2013) (לא הוגש ערעור) שם הורשעו שני נאשמים בביצוע עבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לאחר שמיעת כל עדי התביעה, ולאחר שנאשם 1 הודה אך טען כי נאשם 2 לא ביצע עמו את השוד. בהכרעת הדין הורשעו שני הנאשמים במיוחס להם, לאחר שהוכח כי תקפו מתלונן באגרופים ובבעיטות, ונטלו ממנו את הטלפון הנייד שלו ו-150 ₪. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע **בין 3-6 שנות מאסר בפועל**. נאשם 1, שהיה צעיר וללא עבר פלילי, נדון **למאסר בפועל של 3 שנים** ובנוסף ל-18 חודשי מאסר על תנאי, וערעורו לעליון נמחק (ע"פ 3008/13). נאשם 2 שהיה בעל עבר פלילי כבד, נדון **לעונש של 4 שנות מאסר בפועל** (ובנוסף הופעלו מאסרים מותנים במצטבר, כך שעונשו הגיע בפועל ל-5.5 שנות מאסר ובנוסף הפקעת שחרור על תנאי מתיק קודם) ובערעור (ע"פ 3072/13) הופחת עונשו ל-57 חודשי מאסר בפועל (לאחר הפעלת מאסרים מותנים (למעט ההפקעה המחושבת בנפרד). בית המשפט העליון החליט שלא להתערב במתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי.

- ע"פ 5535/12 כאברי ואח' נ' מדינת ישראל (מיום 01.05.2013) שם נדונו שני ערעורים שונים של מבקשי מקלט בישראל (מסודן ומאירתארה) שנדונו בדיון מאוחד. בערעור הראשון דובר על נאשם (כאברי) שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע שוד בנסיבות מחמירות, ובקשירת קשר לפשע, כאשר הוא יחד עם אחר, שדדו ממתלוננת תיק וניסו לשדוד ממנה פלאפון תוך שהם גורמים לה חבלות בלחי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע **בין 3-6 שנות מאסר בפועל**, והטיל עליו מאסר בפועל למשך 4 שנים וחצי ו-18 חודשי מאסר על תנאי. בערעור השני (ע"פ 6471/12) דובר על נאשם (בשיר) שהורשע לאחר שחזר בו מכפירתו בתום שמיעת הראיות והודה, בביצוע עבירות של שוד (ללא נסיבות מחמירות) ובשיבוש מהלכי משפט והוטל עליו עונש של 4 שנות מאסר בפועל, ו-18 חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט העליון קיבל את ערעורי הנאשמים והטיל על הנאשם בערעור הראשון **עונש של 46 חודשי מאסר בפועל** ועל הנאשם בערעור השני עונש של **40 חודשי מאסר בפועל**.

- ע"פ 1127/13 עמנואל גברזגיי נ' מדינת ישראל (15.01.2014) שם התקבל באופן חלקי ערעור של נאשם

שהורשע לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירת שוד בנסיבות מחמירות, החזקת סכין וקשירת קשר לפשע, בנסיבות בהן, ביחד עם אחרים, שדד מהמתלון ארנק, פלאפון ותיק, תוך שהכה את המתלון באגרופ שבר שתיים משיניו וגרם לו חבלות במרפקיו. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם הנע בין 3-6 שנות מאסר בפועל**, בין היתר בהתבססו, בטעות, על נסיבות חיצוניות לעבירה תוך התעלמות מסעיף 40 וסעיף 40ג לחוק העונשין, והשית על המערער 4 שנות מאסר בפועל ושני עונשי מאסר על תנאי. בית המשפט העליון התייחס לשגגה שעשה בית משפט קמא, בעת קביעת מתחם העונש ההולם והקל בעונשו של הנאשם תוך שהעמיד אותו על **3 שנות מאסר בפועל**.

- ת"פ 11249-10-14 מדינת ישראל נ' סלח אבו זעילה (30.12.2015) שם הורשע נאשם צעיר בן 22, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירת שוד (ללא נסיבות מחמירות), בנסיבות בהן שדד מהמתלון 1,200 ₪ באמצעות חפץ (הנחזה להיות סכין) וטלפון נייד מסוג איפון 4, תוך שגרם למתלון לפצע בעורף ולשטף דם ביד. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם הנע בין 3-6 שנות מאסר בפועל**, **והטיל על הנאשם 42 חודשי מאסר בפועל**, ומאסר על תנאי (ערעור לעליון ע"פ 1223/16 נמחק).

- ת"פ 43603-04-15 מדינת ישראל נ' אלימוב (03.04.2016) שם הורשע נאשם צעיר, יליד שנת 1993, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות; ניסיון לפציעה בנסיבות מחמירות; איומים; הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו; והיזק בזדון, לאחר שבשעת לילה מאוחרת נכנס לחנות ברחוב מסדה בחיפה שפתוחה 24 שעות ביממה, בה עבד המתלון, שדד מהחנות בקבוק וודקה וגרם חבלות למתלון שהתנגד לכך. בית המשפט המחוזי החליט לגזור עונשים נפרדים בגין העבירות, תוך שקבע **מתחם עונש הולם של 3-5 שנות מאסר בפועל לגבי אירוע השוד, ומתחם של 6 עד 18 חודשי מאסר בפועל על אירוע האיומים כלפי השוטרים. הושתו על הנאשם 54 חודשי מאסר בפועל (לכלל העבירות)**.

53. מנגד, הפנה הסנגור לת"פ 19598-05-18 מדינת ישראל נגד פלוני (עצור בפיקוח) ואח' (מיום 17.02.2020) (לא פורסם) שם הורשעו שני נאשמים (נאשם 2, ונאשם 3) (מתוך 4 נאשמים) על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון, בעבירת שוד בנסיבות מחמירות, לאחר שתכננו וארבו בצוותא למתלון בשעת לילה מאוחרת, זרקו אבן על רכבו, חסמו אותו, ושדדו ממנו 1,800 ₪ מזומן, שרשרת זהב, טלפון נייד, ופריטי רכוש נוספים, תוך שהשתמשו בכיסויי פנים; אקדח אוויר; וגז מדמיע. נקבע **מתחם עונש הולם הנע בין 22-40 חודשי מאסר בפועל**, והושת עליהם עונש של **9 חודשי מאסר שיבוצעו בעבודות שירות**, תוך התחשבותו של בית המשפט בגילם הצעיר, ובכך שלא היה להם עבר פלילי מכביד. **בית המשפט חרג ממתחם העונש ההולם נוכח נתונים חיוביים המעידים על פוטנציאל שיקום של ממש. אציין כי גזר הדין לא פורסם ואף חל עליו איסור פרסום.**

54. בחינת מדיניות הענישה במקרים פחות חמורים מהמקרה דנן מעלה, כי גם על מי שעברם נקי, נגזרים, דרך כלל, עונשי מאסר דו-ספרתיים. כך, למשל:

- בת"פ (מח' חי') 44892-10-20 מדינת ישראל נ' ליפצ'נקו (24.2.21), (לא הוגש ערעור) הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות שוד בנסיבות מחמירות ואיומים. הנאשם הגיח מאחורי מתלוננת, צעירה בת 20, דחף אותה ומשך בכוח את תיקה. המתלוננת הדפה אותו, והוא היכה אותה באגרופים בפניה. הנאשם נטל את הטלפון שלה ונמלט. המתלוננת

רדפה אחריו ותפסה אותו, הוא היכה אותה באגרופים בפניה, היא נאבקה בו, והוא שב והיכה אותה בפניה ונמלט. המתלוננת רצה אחריו, אז היכה אותה באגרופ בפניה, איים עליה ונמלט עם השלל. לבסוף, השליך את הטלפון ונמלט. למתלוננת נגרמו פציעות של שריטות וסימני שפשוף. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע **בין 18 ל-40 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם [בעל עבר פלילי] נדון לעונש של 30 חודשי מאסר בפועל (סה"כ 42 חודשים, כולל הפעלת תנאי).

- בת"פ (חיפה) 29491-08-14 מדינת ישראל נ' אוסמה אבו זיד (29.01.2015) (לא הוגש ערעור) הורשע הנאשם על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת שוד (ללא נסיבות מחמירות) לאחר שהלך מאחורי מתלוננת, במטרה לשדוד ממנה את הטלפון הסלולרי שלה מסוג איפון. הנאשם ניגש אל המתלוננת משך בחוזקה בידה השמאלית אשר אחזה במכשיר האיפון ומשך מידה את המכשיר. כתוצאה מכך, נפלו משקפיה של המתלוננת לרצפה ונשברו. לאחר מכן הנאשם נמלט בריצה מן המקום. נקבע מתחם עונש הולם הנע **בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל**, והושתו על הנאשם (בעל עבר מכביד) **18 חודשי מאסר בפועל**, וכן מאסר מותנה.

- בע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל (6.2.14), נדחה ערעורם של שני נאשמים אשר הורשעו על פי הודאתם בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות. הנאשמים שוטטו בקניון והבחינו במתלון שעבד במקום. בהמשך עקבו אחר המתלון ביציאתו מהקניון, אחד הנאשמים החל לנהל עמו שיחה וביקש ממנו להתלוות אליו לפארק הסמוך. המתלון התלווה לנאשמים, וכאשר הגיעו לפארק, אחד הנאשמים תפס את המתלון מאחור והשני היכה אותו בחזה ובפניו ונטל את הטלפון מכיסו. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע **בין שנה ל-4 שנות מאסר בפועל**. הנאשם 1, צעיר **ללא עבר פלילי** אשר חלקו בעבירה היה קטן יחסית נדון לעונש של **18 חודשי מאסר בפועל**. [נאשם 2 - בעל עבר פלילי - אשר חלקו היה דומיננטי יותר, נדון לעונש של 30 חודשי מאסר בפועל].

- בע"פ 7519/18 אבו סנינה נ' מדינת ישראל (14.2.19), נדחה ערעורו של נאשם צעיר, מכור לסמים, אשר הורשע בביצוע עבירת שוד (ללא נסיבות מחמירות). הנאשם ואחר נהגו ברכב וכשראו את המתלון (שהיה בחניון בשעת לילה מאוחרת מחופש לרגל חג הפורים לאישה) הם התקרבו אליו עם הרכב והנאשם שישב במושב הקדמי ליד הנהג, הושיט את ידו מחוץ לחלון וניסה ליטול מידי המתלון את ארנקו. האחר האיץ את מהירות הרכב באופן שגרם למתלון להיתלות על החלון הקדמי של הרכב. הנאשם היכה את המתלון בראשו באגרופים בכדי ליטול ממנו את ארנקו. לבסוף, נפל המתלון על הכביש, במרחק של למעלה מ-100 מטרים מהחניון, ואילו ארנקו, אשר הכיל טלפון סלולארי, כ-50 ש"ח במזומן, כרטיסי אשראי, תעודת זהות ואת מפתחות ביתו, נותר בידי הנאשמים, והם נמלטו מהמקום. למתלון נגרמו חבלות והוא נזקק לתפרים בסנטר ולקביים. נקבע מתחם עונש הנע **בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל**, והושת על הנאשם עונש של **20 חודשי מאסר בפועל**.

- בע"פ 4841/13 ספי נגד מדינת ישראל (6.2.2014) (מפי כב' השופט רובינשטיין) כי: "באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת "תג העונש" לעבירה זו - אין זה דיונה של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זה דיונה של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זה דיונה של עבירה שנעברה בחבורה לדיונה של עבירת אדם יחיד; אין זה דיונה של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זה דיונה של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות..." (שם, פסקה י"א). דינו של אחד

הנאשמים שם - צעיר נעדר עבר פלילי אשר זכה להמלצה חיובית משירות המבחן ולאחר שהוזמנה חו"ד הממונה, הושתו עליו 18 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם האחר הושתו 30 חודשי מאסר בפועל.

- ע"פ 7655/12 אדריס פייסל נ' מדינת ישראל (4.4.2013) שם פסק בית המשפט העליון כי: "העיון בפסיקה מעלה שמתחם הענישה הראוי לעבירות שוד שבוצעו בנסיבות דומות, קרי, בוצעו באופן 'ספונטאני', ללא תכנון מוקדם וללא שימוש בנשק, תוך שלנפגע העבירה נגרמו נזקים שאינם חמורים, עומד על תקופה של 6 חודשי מאסר עד 2 שנות מאסר..." עם זאת, העמיד ביהמ"ש העליון (בערעור) 2 את עונשו של הנאשם - צעיר ללא עבר פלילי, על 20 חודשי מאסר בפועל.

על דברים אלה חזר בית המשפט העליון בע"פ 772/13 איברהים יחיא נ' מדינת ישראל (29.06.2014) בעניין מתחם הענישה הראוי במקרים שונים שם נפסק כי: "במקרים שונים שעניינם מעשי שוד שבוצעו באופן 'ספונטאני', ללא תכנון מוקדם וללא שימוש בנשק, תוך שלנפגע העבירה לא נגרמו נזקים או שנגרמו נזקים שאינם חמורים, נקבעו מתחמי ענישה בטווח הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין כ-28 חודשי מאסר בפועל, ונגזרו על הנאשמים עונשים בסדרי הגודל האמורים (ראו, למשל: ע"פ 5942/13 מג'ד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.2.2014); ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (4.4.2013))." (שם, פסקה 11). דינו של הנאשם, שם - צעיר נעדר עבר פלילי, נגזר ל- 24 חודשי מאסר בפועל.

55. לאחר שהבאתי בחשבון את כל האמור לעיל, ואת הפסיקה אליה הפנו הצדדים, אני קובעת כי, מתחם העונש ההולם, במקרה זה, הכולל את שתי העבירות נע בין 18 ל- 30 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

גזירת הדין בתוך המתחם

56. הענישה לעולם אינדיווידואלית היא וכאשר בית המשפט גוזר את עונשו של נאשם, בתוך מתחם העונש ההולם, עליו להתחשב בגורמים המתייחסים לנאשם הספציפי העומד בפניו, כגון נסיבות חייו האישיות, חרטה שהביע (ככל שהביע), לקיחת אחריות על מעשיו, שיתוף פעולה עם הרשויות, גילו, עברו הפלילי, מידת הפגיעה בהטלת העונש על הנאשם עצמו וכן על משפחתו ועוד.

57. בעניינינו, מדובר בנאשם צעיר, יליד 21.05.1995, ללא עבר פלילי, שהיה עצור מיום 18.1.20 ועד יום 19.03.20 ומאז ועד יום 04.04.21 (במשך למעלה משנה) ישב במעצר בית מלא עם איזוק אלקטרוני. לאחר מכן הוסר האיזוק, והתאפשר לו לצאת לעבוד כל יום משעה 07:00 עד 16:00.

58. אמנם, במקרה דנן "התפתל" הנאשם עם הודאתו בכתב האישום המתוקן, אולם התברר כי אמנם הייתה בכתב האישום אי בהירות מסוימת וכאשר היא תוקנה, חזר הנאשם והודה בכתב האישום ובמיוחס לו על פיו. לפיכך, יש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו זו והוא זכאי ליהנות מהנחה אשר נהוגה לגבי מי שמודה ונוטל אחריות על מעשיו ואף אתחשב, לקולה בדבריו בפניי.

59. עם זאת, לא ניתן להתעלם מהאמור בתסקירי שירות המבחן ומכך שמשניהם עולה שהנאשם אינו נוטל אחריות מלאה למעשיו ואינו נכון, באמת ובתמים, להשקיע בהליך שיקומי וכן מהערכת שירות המבחן את מסוכנותו אשר, על אף נכונות שירות המבחן לבחון אפשרות לשלבו בהליך שיקומי, נותרה **גבוהה**, גם בתסקיר השני.

יש לזכור, כי בית המשפט אינו מחויב בהמלצת שירות המבחן, וכי המלצה זו היא רק אחד מהשיקולים המונחים בפני בית המשפט בבואו לגזור את דינו של נאשם (ראו: רע"פ 5023/18 בדיר נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (28.6.2018)). על אחת כמה וכמה כך הוא, שעה שטרם ניתנה המלצה סופית, אלא מדובר רק בבקשה של שירות המבחן לאפשר לו לבחון פעם נוספת את אפשרות שילובו של נאשם בהליך טיפולי, שעה שכאמור - גם מהתסקיר השני עולה, כי שירות המבחן לא התרשם מהנאשם באופן חיובי ומסוכנותו נותרה גבוהה (ראו פסקאות 9-11 דלעיל).

60. אתחשב לקולה, בגילו הצעיר של הנאשם, בעברו הנקי ובעובדה שמדובר בהרשעתו הראשונה וכמובן - גם במאסרו הראשון וכן בתקופה הארוכה - מעל לשנה, בה שהה בתנאים מגבילים של מעצר בית מלא, ללא "חלונות". עוד אביא בחשבון, את הפגיעה אשר תיפגע משפחתו עקב שליחתו למאסר לתקופה ארוכה.

61. כל האמור לעיל הביאני לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי היינו, ל-18 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

62. **לפיכך, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:**

א. מאסר בפועל למשך **18 חודשים** בניכוי הימים בהם שהה הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריח - מיום 18.1.2020 ועד ליום 19.3.2020.

ב. מאסר על תנאי למשך **12 חודשים** והתנאי הוא שלא יעבור במשך 3 שנים מהיום בו ישוחרר ממאסר הנ"ל, כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. אני מחייבת את הנאשם לשלם **לכל אחד** מהמתלוננים פיצוי בסך של **5,000 ₪** (סה"כ - 10,000 ₪).

הפיצוי ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, בסך 500 ₪ לכל אחד מהמתלוננים, החל מיום 1.11.21 ובכל 1 לכל חודש שלאחריו.

לא ישולם תשלום אחד, למי מהמתלוננים, תעמוד כל יתרת הסכום, לגבי אותו מתלונן, לפירעון מיד.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ג תשרי תשפ"ב, 19 ספטמבר 2021, בהעדר הצדדים.